

Obsah

KAPITOLA 1

Předmluva k této knize a uvedení do problematiky základního psychoanalytického modelu

	17
1.1 Seznámení s psychoanalýzou	17
1.2 Základní předpoklady psychoanalýzy	18
1.3 Předpoklad vývojové kontinuity	21
1.4 Vývojový přístup k psychopatologii	22
1.5 Kritiky psychoanalytické teorie	23
1.5.1 <i>Průkazný základ teorií</i>	23
1.5.2 <i>Předpoklad uniformity</i>	26
1.5.3 <i>Alternativní psychoanalytické výklady</i>	27
1.5.4 <i>Postoj k prostředí</i>	27
1.5.5 <i>Otázky genderu: feministická kritika</i>	29
1.5.6 <i>Nedostatek specifčnosti</i>	34
1.5.7 <i>Slabiny vývojového hlediska</i>	35
1.5.8 <i>Trauma, rekonstrukce, vzpomínky a fantazie</i>	36
1.6 Přehled psychoanalytických teorií	38

KAPITOLA 2

Freud	47
2.1 Přehled Freudova vývojového modelu	47
2.1.1 <i>První fáze: model afektů a traumat</i>	49
2.1.2 <i>Druhá fáze: topografický model</i>	50
2.1.2.1 Tři systémy mysli	50
2.1.2.2 Psychosexuální vývoj	52
2.1.2.3 Teorie neurózy	56
2.1.3 <i>Třetí fáze: strukturální model</i>	57
2.1.3.1 Struktury mysli	57
2.1.3.2 Obranné mechanismy	59
2.1.3.3 Teorie neurózy	61
2.1.4 <i>Kritika a hodnocení</i>	63

KAPITOLA 3

Strukturální přístup	67
3.1 Strukturální přístup k vývoji	67
3.1.1 <i>Hartmannův egopsychologický model</i>	67
3.1.2 <i>Psychický vývoj v rámci strukturálního modelu</i>	71
3.1.2.1 Erikson	71
3.1.2.2 René Spitz	72
3.1.2.3 Edith Jacobson	73
3.1.2.4 Hans Loewald	74
3.2 Strukturální model vývojové psychopatologie	76
3.2.1 <i>Obecné rysy modelu</i>	76
3.2.2 <i>Strukturální model neurózy</i>	77
3.2.3 <i>Strukturální teorie poruchy osobnosti</i>	77
3.2.4 <i>Model hraniční poruchy osobnosti</i>	79
3.2.5 <i>Strukturální teorie antisociální poruchy osobnosti</i>	79
3.2.6 <i>Strukturální model psychózy</i>	80
3.3 Kritika a hodnocení	81

KAPITOLA 4

Modifikace a rozvinutí strukturálního modelu	85
4.1 Vývojový model podle Anny Freud	85
4.1.1 <i>Vývojové linie a další vývojové koncepty</i>	86
4.1.2 <i>Názory Anny Freud na vývojovou psychopatologii</i>	91
4.1.2.1 <i>Obecné rysy modelu</i>	91

4.1.2.2	Model úzkosti podle Anny Freud	92
4.1.2.3	Pojetí vývojových disharmonií	94
4.1.2.4	Model závažných poruch osobnosti podle Anny Freud	96
4.1.3	<i>Hodnocení</i>	98
4.2	Model Margaret Mahler	101
4.2.1	<i>Vývojový model podle Margaret Mahler</i>	101
4.2.2	<i>Separace-individuace a psychopatologie</i>	104
4.2.3	<i>Empirické důkazy ve prospěch mahlerovského vývojového modelu</i>	106
4.2.4	<i>Kritika a hodnocení</i>	109
4.3	Dílo Josepha Sandlera	110
4.3.1	<i>Rozvoj vývojové teorie</i>	110
4.3.1.1	Svět reprezentací a reprezentace afektu	110
4.3.1.2	Koncept citových stavů	111
4.3.1.3	Aktualizace, rolemi určená reaktivita a vnitřní objektní vztahy	112
4.3.1.4	Tříšchránkový model	113
4.3.2	<i>Sandlerovy modely psychologických poruch</i>	114
4.3.2.1	Neurotické poruchy: obsese, deprese a trauma	114
4.3.2.2	Primitivní mechanismy: projektivní identifikace	115
4.3.3	<i>Kritika a hodnocení</i>	116

KAPITOLA 5

	Úvod do teorie objektivních vztahů	119
5.1	Definice teorie objektivních vztahů	119
5.2	Kompromisy mezi klasickým a objektivně vztahovým přístupem	123
5.2.1	<i>Francouzský přístup k psychoanalytické teorii: příklad díla André Greena</i>	124
5.2.2	<i>Kritika a hodnocení</i>	127

KAPITOLA 6

	Kleinovsko-bionovský model	129
6.1	Vývojový model podle Melanie Klein	129
6.1.1	<i>Obecná charakteristika modelu</i>	129
6.1.2	<i>Dvě základní pozice</i>	130
6.1.3	<i>Koncept projektivní identifikace a další vývojové koncepty</i>	132
6.1.4	<i>Role zkušenosti v kleinovském modelu</i>	135
6.1.5	<i>Londýnští kleiniáni</i>	136

6.2	Kleiniánské modely psychopatologie	137
6.2.1	<i>Obecné modely patologie</i>	137
6.2.2	<i>Modely neurotických stavů</i>	138
6.2.3	<i>Rosenfeldův vývojový model narcismu</i>	139
6.2.4	<i>Modely hraničních stavů</i>	140
6.3	Důkazy ve prospěch kleiniánských formulací	143
6.4	Kritika a hodnocení	144

KAPITOLA 7

	„Nezávislá“ škola britské psychoanalýzy	147
7.1	Vývojový model podle britské školy	147
7.1.1	<i>Stručný přehled</i>	147
7.1.2	<i>Vývojové příspěvky Nezávislé skupiny</i>	148
7.2	Příspěvky britské nezávislé školy k vývojové psychopatologii	155
7.2.1	<i>Obecné názory na psychopatologii</i>	155
7.2.2	<i>Schizoidní a antisociální porucha osobnosti</i>	156
7.2.3	<i>Hraniční porucha osobnosti</i>	158
7.3	Důkazy ve prospěch a v neprospěch „winnicottovského“ modelu vývoje a psychopatologie	162
7.4	Kritika a hodnocení	169

KAPITOLA 8

	Severoameričtí teoretici objektivních vztahů	173
8.1	Kohutova selfpsychologie	173
8.1.1	<i>Vývojová teorie</i>	173
8.1.2	<i>Kohutův model vývojové psychopatologie</i>	177
8.1.2.1	Obecný patologický model	177
8.1.2.2	Narcistická porucha osobnosti	179
8.1.2.3	Další poruchy	182
8.1.3	<i>Důkazy ve prospěch konceptu vývoje self a ovládnutí</i>	185
8.1.4	<i>Kritické hodnocení Kohutova modelu</i>	189
8.2	Kernbergovo propojení objektivně-relační a strukturální školy	192
8.2.1	<i>Kernbergova vývojová teorie</i>	192
8.2.2	<i>Kernbergův model vývojové psychopatologie</i>	195
8.2.2.1	Kernbergův patologický rámec	195
8.2.2.2	Kernbergův model narcistické poruchy osobnosti	198
8.2.2.3	Kernbergův model hraničních poruch osobnosti	201
8.2.3	<i>Důkazy ve prospěch Kernbergova modelu</i>	204

8.2.4	<i>Hodnocení Kernbergova modelu</i>	208
-------	---	-----

KAPITOLA 9

	Interpersonálně-relační přístup: od Sullivana k Mitchellovi	211
9.1	Přehled vztahového přístupu	211
9.1.1	<i>Sullivanův model vývoje osobnosti a interpersonalistický přístup</i>	213
9.1.2	<i>Mitchellův relační model a psychoanalytická relační škola</i>	218
9.1.3	<i>Názory relačních teorií na psychopatologii a její léčbu</i>	223
9.2	Hodnocení interpersonální/relační teorie	229
9.2.1	<i>Hodnocení přístupu</i>	229
9.2.2	<i>Kritiky relačního myšlení</i>	232

KAPITOLA 10

	Bowlbyho model teorie přimknutí (attachment)	235
10.1	Úvod do psychoanalytických přístupů založených na vývojovém výzkumu	235
10.2	Bowlbyho vývojový model	236
10.3	Další psychoanalytické názory na Bowlbyho teorii	240
10.4	Empirický rozvoj teorie přimknutí	242
10.4.1	<i>Vzorce přimknutí v kojeneckém věku</i>	242
10.4.2	<i>Systém přimknutí jako determinanta interpersonálních vztahů</i>	243
10.5	Přimknutí a psychopatologie	246
10.5.1	<i>Dezorganizace přimknutí</i>	249
10.5.2	<i>Od kojeneckého věku k dospělé patologii</i>	250
10.6	Psychoanalytické příspěvky k rozvoji teorie přimknutí	253
10.7	Hodnocení teorie a výzkumu přimknutí	257

KAPITOLA 11

	Teorie schémat a psychoanalýza	259
11.1	Horowitzova teorie osobních schémat	260
11.2	Sternův přístup	262
11.3	Ryleova kognitivní analytická terapie: implementace procedurálního modelu patologie a terapie	270

KAPITOLA 12

	Model mentalizace podle Petera Fonagyho a Mary Target	273
12.1	Vývojové schéma podle Fonagyho a Target	273

12.2 Model vývojové patologie podle Fonagyho a Target	281
12.3 Hodnocení modelu mentalizace	283

KAPITOLA 13

Psychoanalytická teorie v praxi	285
13.1 Vztah teorie a praxe v psychoanalýze	285
13.1.1 <i>Psychoanalytickou klinickou praxí nelze logicky odvodit od žádné psychoanalytické klinické teorie</i>	286
13.1.2 <i>Ve vztahu ke klinickému materiálu se používá spíše induktivní než deduktivní argumentace</i>	289
13.1.3 <i>Dvojnásobné užití termínů</i>	291
13.1.4 <i>Možnost sdílet a testovat klinická pozorování</i>	292
13.1.5 <i>Povaha vztahu mezi teorií a praxí</i>	292
13.1.6 <i>Vytvoření teorie z psychoanalytické práce</i>	294
13.2 Výzkum výsledků psychoanalýzy	295
13.2.1 <i>Důkazní základ psychoanalytické léčby</i>	297
13.2.2 <i>Potřeba metodologie</i>	300
13.2.3 <i>Naděje pro budoucnost</i>	303

KAPITOLA 14

Závěry a další směřování	305
14.1 Příslib psychoanalýzy	306
14.1.1 <i>Výzva genetiky</i>	306
14.1.2 <i>Nevědomá intencionalita</i>	308
14.1.3 <i>Nevědomá motivace</i>	309
14.1.4 <i>Raná dětská zkušenost</i>	311
14.1.5 <i>Mentální reprezentace a objektivní vztahy</i>	312
14.1.6 <i>Přednosti psychodynamických modelů</i>	313
14.2 Závěrečné úvahy	313
Rejstřík	391